

IZ SV. MARTINA KOD BUZETA

Mi smo ovduda počeli osjećati, da su naša laka nerovna ili febrilna vremena, koja su puna izborne malarije. Izbori su jedna vrst — groznice, a druga je groznica, valjda, u Rimu... Šta smo mi krivi, da ne teknu za kokogod kola kako do sada! To će biti uzrok, da su ozručni ovih dana pretražili naše drvene prostorije. Tražili su nešto. A mi drugo nemamo, nego svagdje i posvuda mizeriju, a onda i star. Riječ, «Edinost» još koju drugu našu novinu. Još će kod nas naći glazbala, svirače, te dobre i predobre ljude. Ali još jedna druga: Jučer je bio u gradu naš susjed, mladić, dobitnik na glasu. Opazi ga kao, sluga te mu reče, da ide u ured, kako ga zove g. načelnik. On podje, a sada ga nateži najprije s lijepa, a onda oštrije, da kaže, što je govorio na sastanku g. Bigatto... On nije znao ništa odgovoriti, pošto on nije o ničemu ništa znao. Pa njega nije ni bilo u našem selu! Naš mladić bi doveden pred oružnike, koji su ga navijali na sve načine, da im kaže što znao o nekom tobuznom sastanku. Mladić nije znao ni mogao ništa kazati, a onda ga nakon 3—4 sata otpustise.

Pitam: Dali se ovo događa u smislu zakona? Naposljetku javit ćemo vam i to, da je na dan Sv. Triju Kralja držao svoje ljude predavanje o sušici gosp. dr. Pertot iz Trsta. Svoje zanimivo predavanje i tumačenje popratio je sa kinematografskim slikama, koje su nas vrlo zanimale. Možda ćemo samo predavanje i izgovorene riječi zaboraviti, ali sigurno ne ćemo slike. One su nas počule, kako se čovjek okuži sušicom, a onda što je sušica i kako se je najprirodnije liječi, naime, suncem, zrakom, čistom i kretinom u čistu zraku itd. Da nije bilo toga dana loše vrijeme, onda ne bi bili toliki došli u našu dvoranu. Ima u nas ljudi, osobito mladeži, koji nisu do sada vidjeli kinematografa. Ovi, a i mi svi smo bili sa predavanjem vrlo zadovoljni, pak želimo, da se ponovi; a i druga predavanja želimo i potrebuju. Mi se ovim putem najprije zahvaljujemo g. dr. Pertotu te ga molimo, da nas još koji put posjeti.

IZ SV. VINČENSTINE

Na Sveta Tri Kralja priredili su naši mladići u selu Bričani svoj ples. Na tom plesu bilo je vanredno mnogo mladića iz cijele okolice, a nije falilo ni starijih ljudi. Plesao se do same večeri. Cijela je zabava potekla u najboljem redu. Do incidenta nije došlo. Medjutim ureće, kad se je g. Antun Puh vraćao kući, bio je napadnut u biskupskoj šumi od nekog zločinca. Taj ga je zločinac najedamput napao, umorio, ruke povezao sa platnom od kišobrana i bacio u jame Lombardovac.

Drugi dan su išli rođjaci umorenog Puha tražiti u Bričance. Pošto ga tamo nisu našli, otpuhtli su se u spomenutu šumu. Tu su odmah opazili tragove krvi, po kojima su razabrali, da je Puh umoren i bačen u Lombardovac.

Cijela se stvar odmah prijavila oblastima. Dne 8. tek. mjeseca bio je pokojnik izveden iz jame. Sudbena je komisija ustanovila, da umoreni Puh zadobio 20 uboda od žepnog noža u želudac, a 2 gno.

Pogreb umorenog Puha obavio se 9. januara te godine.

Sada su ozručni upali britanskog župana, g. Giovanni Mochoroviča, koji stoji pod sumnjom, da je umorio Puha.

IZ GOLOGORICE

Zivimo u teškim gospodarskim prilikama. Svaki dan zalazimo u nove dugove. Novaca nemamo od nikuda. Maline u svim kućama vlada nepopravna siromaštva. U posljednje vrijeme bila naša mladija naročito ženskoga spola, hoće da provlada nekav gospodarski život. Odi jeva se gospodski, malo radi, a osim toga postavljaju na sebe nekave parfume, da čovjek mora da prolaže, kad to vidi. Roditelji pozamijuju velike svote novaca, samo da udovolje svojim kećerama. Te je žalosno. Stojimo na rubu gospodarske propasti, ali izgleda da mnogi toga ne opazuju. Očevi i majke, opametimo sel! Ne dajmo djeci po volji! Ako idemo ovako naprijed, doći će vrijeme kad ćemo se plaćati morali seliti iz naših kuća i poći po svijetu — što no riječ — u truhlu za kruhom. Ponavljam: Opametimo se dok je doba!

PODLISTAK

MARK TWAIN:

Kandidatske radosti

Prije nekoliko mjeseci bio sam u velikoj državi New-York postavljen od neodvisnjaka kao kandidat prigodom izbora guvernera. Moji su protivnici bili mr. John T. Smith i mr. Blank I. Blank. Osjećao sam, da sam u jednom pogledu daleko bolji od te gospode i to u pogledu — značaja. Iz novina se naime lako razbiralno, da je već davno minulo vrijeme, kad su ta gospoda uživala dobar glas, koje je negdje ikad i postojalo. Bila je, medjutim, neopopravna činjenica, da u posljednje vrijeme bilo na dobroj nozi sa svim vrstama sramotnih nedjela. No u času, kad sam razmišljao o svojoj premoći nad tim ljudima, te se u duši njome razblavilo, narušila mi je sreću misao, da ću čuti, kako se moje časno ime raznosi u najbližem snojahu u imenom tih sramotnih ljudi. Napokon se obratih u toj stvari pismom na svoju baku. Njen je odgovor bio oštar i brz. Pisala mi:

«Ti nisi tokom cijelog svog života počinio ništa, čega bi se trebalo stidjeti, tebe ne tereti ni jedno jedino nečasno djelo. A sad pogledaj novine, pogledaj ih i uvidi, kakovi su ljudi ta gospoda Smith i Blank, pa se onda

IZ BUZESTINE

Taru nas stari, novi i najnoviji porezi i nameti, koji su svaki dan veći i nesnosniji; a svi porezi i takse također silno obremenjuju i trgovce, koji pak skuplje prodavaju svoju robu, te napokon mi konsumentima nostimo i preuzimamo njihove porezne terete. Još za onoga i one, koji moraju sve kupiti, a ništa prodati, a takovih imade i u nas među seljacima, koje ovaako moramo smatrati za — žive mrtvace.

Dolaze k nama na naša vrata, žalibože prečesto, porezni i druge služe sa platnim nalozima; donesu često tri, četiri i više naloga. Platj i šuti! — misle u sebi gospoda raznih (esattoria) griješe u računima, te često i mnogi dobivaju previseke netočne platneze naloge... Možda je bilo već stotine slučajeva da je ovaj ali onaj mušice isplatio porez ili taksu nepravdežno previše. Gospoda naime tako lako pogriješe u računstvu!

Nadje se ipak koji od nas, koji sam doma računam, koliko mora da plati. I ide u ured da upozna sa pogriješak. Ali to nije moguće, jer veli činovnik, Pa kusaj! Pa kusaj! Pa kusaj! Pa kusaj! imate pravot Un sbaglio della signorina. Vrijel i šinjorine i one koji postavljaju neuku deč i ženske premlade u tako ozbiljne urede, kao što su porezni uredi i njima slični. — Upozorujemo zato naše ljude, da dadu utjenim domaćim osobama svoje platneze naloge na pregled. — I tako su visoki porezi i takse, i još da vam ih povisiju — razne šinjorine. Dandanas treba računati i računati. U računstvu je naš gospodarski spas.

IZ MAREZIGA

Pred nekoliko dana imalo je naše općinsko zastupstvo svoju izvanrednu sjednicu. Prisutni su bili svi zastupnici. Na sjednici je došao tajnik koparskog lašija advokat Petris, predma nije općinski zastupnik. Netom je načelnik zamolio zastupnike, da odobre općinski dug od 180.000 lira, što ga je učinio bivši općinski komesar g. Padovan, došlo je do burnih prizora. Većina je općinskih zastupnika izjavila, da apsolutno ne priznavava tog dug. Tajnik koparskog lašija je pozvao prisutne, da glasuju za predlog i «da ne čine gluposti». Na to je 11 odbornika (4 Slovenci i 7 fašista) izjavilo, da u znak protesta odstupaju iz općinskog zastupstva, jer da ne mogu odobravati dugove, ja koje ne znaju zašto su počinjeni. Zatim je ponovno uzeo riječ advokat Petris. U svojem dužem govoru rekao je i ovo: «Ne čudim se slovačkim zastupnicima, što ne priznavaju prijašnjeg dug, ali se čudim vama, fašistima, koji zajedno s njima polazele demistiju i ne čete da priznate dug, koji je počinjen po vašim drugovima — fašistima. Vi ste kao fašisti dužni, da ga priznate. Zapamtite: vas nije narod izabrao svojim zastupnicima, nego smo vas mi izabrali u zatvor! Pozavljam: ne činite gluposti! Ostanite u općinskom zastupstvu i odobrite predlog!...» «Ne čemo!» uskliknuli i naši i fašistički zastupnici i zatim zapustili općinsku dvoranu. Što se je zatim govorilo, nije nam poznato. Znamo samo to, da je rad općinskog zastupstva postao nemoguć, jer je većina odstupila, i da će svaki čas uslijediti imenovanje novog općinskog komesara.

Ovih dana bila je provedena u Marezigama grupacija fašista. Izvedeno je i nekoliko premelačina. Rezultat je bio negativan.

IZ POMERA

Od italijanske okupacije do danas, mi nismo još čuli u našoj crkvi riječ božju u našem jeziku. Naš župnik, Italijan, misli i propovijeda u italijanskom jeziku. Komu drži italijansko propovijed, ne znamo. Njemu svakako ne, jer mi ne poznajemo italijanskog jezika.

U zadnje vrijeme osnovao je nekakav ženski pjevački zbor, samo da ne pjevaju naši pjevači u srpsko-hrvatskom jeziku. Kad ženske pjevaju, mi se samo smijemo. Imamo i za što. One tako ružno pjevaju, da upravo tjeraju narod iz crkve. Konačno je i one same opazile, da nitko nije zadovoljan s njihovim pjevanjem, pa su prestale.

I tako danas nema više u našoj crkvi pjevanje mise. Skrajno je doba, da se i naš župnik malko otrjezini i da uvidi, da nije crkva ovdje radi njega, nego obrnuto. Pozivamo crkvene vlasti, da učine red u našoj crkvi, jer ćemo inače biti prisiljeni da se povedemo za Ricmanjima...

IZ LASTOVA

Konačno nam odstraniše sa preznog ureda bivšeg c. kr. činovnika Smerchinčica, prijatelja svih austro-ugaraca, te nam dadeše jednog šepavog i mladog iz krajevine — Bogu hvala, nikada nam ne pošlaše čovjeka preko 20 godina — za kojega kažu, da je došao na Lastovo da učini karijeru.

«Richezza mobile» za 1925. izdao je «ex officio» bez predhodnog saslušanja stranaka. Tko je bio izjavio 4000 lira prihoda podigloše mu na 10—12.000 još k tomu, da bolje ide, prozvaše ga kapitalistom, akoprem imade dugova, nekim pako koji u malo godina rada stekloše milijone, jer su «patriotti», udariše im neznanu «Richezza».

Nakon primljenog isplatnog naloga naši Slavenci kušahu da sklope nekakav «concordato», ali biše odpremljeni bez ikakva dobitka, naprotiv drugima od 10.000 snižize na 5000.

Što znači? Da od «ex-officio» udatih 10.000 prihoda, može se nagoditi na 5000 lira, dakle na polovicu. Eto se vidi kako su te taksaacije utemeljene i stvarne.

Našim ljudima ne snižize ništa, već se moradoše uvrijediti povuci te prikazati utok. — Nego po onoj: tko te tuži, kadja; tko te sudi — kodja. Neke njihovih intimni kažu, da ne treba utoka, jer što amo ti skroje, da će i Rim da potvrdi. Je li to moguće vjerovati?!

No mi pošto se nalazimo u «Malti», a ne negdje u afričkim kolonijama, ući ćemo se čak do Rima za ovakovo novo upjetavanje, a državamo kada je otišao c. k. Smerchinčich, da je amo druga era počela, ali se prevarismo.

IZ GRAČAŠTINE

Naše su škole u Gračaštini sve potalijančene. Srpsko-hrvatski jezik se ne podučavaju ni u nadodatnim satovima. Ljudi se tuže i ljute. Imaju i za što. Djeca redovito idu u škole, deru odijecu i obuću, a ništa ne mogu da nauče. Radi toga bit će najbolje, da ih držimo kod kuće i da ih sami podučavamo kod ognjišta u čitanju i pisanju.

Pred nekoliko vremena obolilo se mnogo djece od škretla. Tajnik te bolesti mnogo ih je i umrlo. Tako je nemila smrt ugrabila troje djece i našem staremu korenjaku i narodnjaku, g. Matku Pužaru. Iza škretla pojavila se obična groznica. Zahvatila je najviše djecu.

Naš je gospodarski položaj vanredno mizeran. Novaca nemamo, a plaćala su velika. Ljetina je bila loša, Turkinje i krumpira imamo dosta, ali drugoga malo. Vrina smo takom priredili malo, jer nam stara loza sve te više gine. Sada marljivo sadimo američknu lozu, da nam iz njene procuri američka sreća, koja će nam možda razveseliti život u ovim crnim danima.

Zalostno je, što je naš narod počeo da krati lijepe šume, koje su bile pravi perivoji. A danas — puštoš. Zemlja postaje gola i kaže svoje gole kosti. Ne mojte ljudi, ako Boga znate, tako uništavati šume! One su vaše zadnje oporište. Ako ih uništite, nastat će još veće siromaštvo. Dobroga ne ćemo još vidjeti. A na djecu zar ne mislite?

IZ LUPOGLAVA

Početak ovog mjeseca zapustio nas je naš dosadašnji učitelj g. Franjo Krbavac i preselio se u Sv. Petar u Šumi. Na njegovo mjesto došla je učiteljica iz Sv. Petra u Šumi, g. djeca Anka Brnobić.

Premještenje našeg dosadašnjeg učitelja, g. Franja Krbavca, neugodno se dojmilo nesamo naše djece, nego i nas odraslih ljudi. Iako je g. Krbavac u nacionalnom pogledu bio veliki slabio i kukavica, mi ipak za njim uvijek žalimo, jer je bio u školi izvrstan učitelj i dobar uzgajatelj naše djece. Podvrijevamo novonadodšlu učiteljicu uz želju, da nastavi svoj rad ondje, gdje je prestao naš dosadašnji učitelj. Mi smo ovduda svi Jugosloveni, a kao takovi želimo da se i naša djeca uzgajaju u tom duhu.

Tudja valuta na trčanskoj burzi.

Trst, 14/I. 1925. — Jedna engleska lira strelina stoji 114.50 ital. lira; i američanski dolar 23.95 ital. lira; 100 švicarskih franaka 468 ital. lira; 100 francuskih franaka 128.50 ital. lira; 100 čehoslovačkih kruna 72 ital. lira; 100 jugoslovenskih dinara 39.10 ital. lira; 100 rumunjskih leja 12.50 ital. lira; 1000 njemačko-austrijskih kruna 33% italijanskih centezima.

Franina i Jurina

Fr.: Si čul za onega talijanskoga popa u Lanišću?

Jur.: Sam neč, ma ne sve. Ča j' to bilo?

Fr.: Nebere, na prvi dan od leta držal je jednu prediku, da su se svi va crekve zgjedali od silnega čuda.

Jur.: A proti kemu je bila ta predika?

Fr.: Proti ženskem.

Jur.: Proti kem ženskem?

Fr.: Proti nekem našem ženskem.

Jur.: Su mu morda ča opravile te naše ženske?

Fr.: Niš mu nisu opravile.

Jur.: Žadi se onputa jadi?

Fr.: Žadi se na neč, ča j' bilo napisano va našoj «Istarskoj Reči», pak se sada stoguje na ženske.

Jur.: Bravo, po moju puru! Kako da su one ženske krive, ako ta signor levrando ne dela i ne maši, kako je pre malo vremena mašil naš dobri pop Vrbka. Neka pita naši Lanišćani i Brgučani, kakov njim je bil pop Vrbka, pak će videt, kako te mu svi do jednega odgovorit, da je on bil anjel od čoveka, pravi redovnik, ki je Bogu daval, ča je Božje, a narodu, ča je od naroda. Pak ča njim se je i zapretil?

Fr.: Rekal njim je, da ako bude još kada ča z Brgudca ali Lanišća va «Istarskoj Reči», da će z oltara na njih s prstom pokazat.

Jur.: Ča na naše ženske?

Fr.: Na njih, ja.

Jur.: A ča govore ženske?

Fr.: A da neka polkaže — stalo njim je, ča on bloboče.

Jur.: One su dunke, kako i naši na Vizi-landu. I tamo je naš pop Talijan govoril ljudem s oltara proti našoj «Reči», i nagovaral ih je, neka se ne preplacuju na nju.

Fr.: A ča su naši nato?

Jur.: Su šli doma i drugi dan su pisali va Trst, neka se od sada napred pošlje «Istarska Reč» i onem, ki nisu još bili na nju pretplaceni.

Fr.: Dobro su učinili, kako da su mane pitali. Tako se dela. Ni dosta, da su nam ti talijanski popi zatrili naš zajik va crekve, već bi oteli, da nam zapovedaju, ča čemo čitati.

Fr.: Naši računaju ovako: mi smo Istrani imeli jedamput jedan naš list, ki se je zval: «Naša Sloga». Va ta list pisali su naši Spincić i Laginja, kako je Bogu drago, a našem ljudem pravo bilo, upravo onako, kako i danas piše naša «Istarska Reč». Pak ča se j' dogajalo? Dogajalo se je to, da su vec i onput talijanski popi na Porečine i druguda nagovarali naši kmeti, neka ne čitaju «Našu Slogu». To se je dogajalo leta i leta, a najviše onputa, kad je Poreč bi za biskupa Talijan Flap, a va Trste Nemas Nagel.

Fr.: Bormiča, bilo je justo tak...

pitaj, da li bi bilo poželjno, da i ti spadneš na stepen, na kojem su oni i da se s njima upustiš u javnu utakmicu.»

Na vlas ono isto, što sam ja mislio. One noći nisam zaklopio oka. No pošto sam sve promislio, nisam mogao, da se povučem s poprišta. Bio sam odabrani borac i morao sam u borbu. Kad sem kod zajutarka nehalno bacio pogled u novine, nadoh u njima slijedeći članak i mogu reći, da se nikad još u životu nisam toliko osupnuo:

Lažna prisega.

«Možda će se gospodin Mark Twain sada, kad stupa pred narod kao kandidat za mjesto guvernera, udvojiti, da objasni, kako je mogao dogoditi, da su mu godine 1863. u Wakawaku u Cochinchini trideset i četiri svjedoka dokazala lažnu prisegu, koju je polozio, da ugrabi nekoj siromašnoj lamošoj udovici i njejoj bespomoćnoj porodici mršavi komadić polja, gdje je gojila banane, jedino vrelo privrede u njejoj osami i očaju. Gospodin Twain je dužan samomu sebi, kao i velikomu narodu, kojeg glasnove hoće predbiti, da ovaj stvar objasni. Da li će to on učiniti? Bio sam sav zapanjen od čuda! Kako dolazim do tako strasne, bezdusne optužbe? Cochinchinu nisam nikad vidio, a o Wakawaku nikad ništa čuo! Polje, gdje se gojile banane, jedva bih bio mogao razlikovati od klokan!

Nisam znao, što da učinim. Bio sam poražen i bespomoćan. Taj je dan protokao, da u svojoj polistenošti nisam mogao ništa učiniti. Sutradan donesoše iste novine naredni članak:

Značajno!

«Primjećujemo, da mr. Twain uporno i značajno šuti o lažnoj prisegi u Cochinchini.» (NB. Tokom ostale izborne borbe poznavao me je taj list samo pod imenom: «infamni kvokletnik Twain.»)

Iza toga proču se list «Gazette» ovako:

Molimo odgovor!

«Hoće li novi kandidat za mjesto guvernera biti tako dobar, da svojim sugrađanima obustanarima u Montani od vremena do vremena nestalaje razne drugocjenosti, dok se napokon ne nadioše ponukama, da savjetuju gospodina Twaina, kod kojega su se ti predsteli redovito pronalazili, neka isprazni mjesto, koje je zapremao u logoru. Hoće li on to učiniti? Ima li šta na svijetu, što bi moglo biti zlobnije? Jer ja nikad u životu nisam bio u Montani.»

[Iza toga je taj list pisao o meni samo uz pobližu oznaku: «Twain, lat od Montane.» I već sam počeo sa strahom uzimati u ruke

novine, nekako po uzoru onoga, koji diže, pokrivač, ispod kojega nasućuje zmiju — čestitku. Jednog dana padne mi pogled na ovaj članak:

Laž je utvrđjena!

«Iskazima zapriješnog svjedoka Mihajla O' Flanagan iz Five-Points-a, kao i mr. O'Nub Raliferta i mr. Catty Mulligana iz Water-Streeta, utvrđeno je, da je bestidna tvrdnja mr. Mark Twaina, da je blagopokojni djed našeg plemenitog kandidata i pročelnika Blan I. Blanka bio zbog grabežovitog umorstva običen, prostak i sramotna laž i izmišljotina, koja nema nikakvog osnova. Poštenim se ljudi teško kosnulo, da se u političke svrhe upotrebljavaju tako sramotna sredstva, kao što je ovo, kojim se pokojnici iskavaju iz grobova i njihovo časno ime blati najgriješnijim kalom. Pomislimo li na bol, koju će ta bestidna podlost nanijeti neudžnim rođjacima i prijateljima pokojnikovima, gotovo bismo pali u kušnju, da pozovemo teško ogorturu i uvjeditelju javnost na izvanzakonsku i zajedničku odmazdu! Ali ne! Preputajmo ga mukama njegove prijave savjesti! Samo se sobom razumije, da se u slučaju, kad bi prevladala strast, te se u slučaju u stjepom bijesu zlostavilo sveštenika, ne mogao morati pronaći krivima: niti bi ikoji sud mogao osuditi.»

...: A tako je i danaska. I naši ljudi računaju ovako: Talijanski popi nisu nam nikada zeleli dobro; oni bi nas odvajke bili najvoljeli otopiti va žlice vode. Zato i sada, kada nam talijanski popi brane čitateljsku Riječ, mi moramo dobro promisliti, zašto to delaju. A domislet se je lahko onemu, ki ni slep. Talijanskom popom smrđi naša «Reč», kako njim je nekada smrđela i «Naša Sloga», zato bi najvoljeli, da je ni.

...: I da ju moru laglje zart, predikaju kole, da je bezverska...

...: Upravo tako su pisali i za «Našu Slogu», va ku su pisali najčestitiji i najvredniji naši redovnici. A kigod čita našu Reč, valje će videt, da i ov naš list piše upravo onako lepo i milo o Bogu i našoj svetovj vere, kako je i pred pisala «Naša Sloga». Ako pak mi kadogod ošinemo kega nevrednoga popa zato, ka nam iz crkve hita vanka naš mli materniski zajik, to je naša dužnost, a i to smo se naučili od «Naše Sloga». I ona je svoji čini pucala i na Flapa i na Nagela i na svi drugi, ki su nam gazili naš sveti i slatki zajik.

...: Fr.: Ka bi morda oteli, da mi na jedno rečene, pohlvalim onakovega popa, kakov je on va Rovinjskem Sele?

...: Jur.: Lepi pop, a još su lepsi oni, ki ga držje i pokrivaju. Nego pustimo ih ni po bande. Neka kampanaju, kako ih je volja, mi ćemo nasem putem napred — sve u imenu Boga i na diku naroda našega! A sada reci mi: Ča ti se pari od onega našega «Narodnoga Gospodara»?

...: Fr.: Pusti me ča — kamožog grem, ne čujem drugo, nego: — Hvala Bogu, da smo dobili naš pravi gospodarski list! Kako je lepo pisan! Kako su se ono zamislili! — i sve tako. Ljudi su, kako zvan sebe od veselja!

...: Jur.: Ja mislim, da će i od onega malega listića naši ljudi imet puno koristi.

...: Fr.: Neka Bog da!

popolari povrate u Parlamenat, a da ostali radikalniji elementi ostanu i dalje izvan njega. Time još nije rečeno da je Mussolinijev položaj poboljšan. On je jedino uspio da jakim protunapadajem momentalno ukloni neposredni pritisk protivnika.

Sada je nastupilo časovito zatišje, koje obje strane iskorišćuju da promijene strateške položaje i izvedu nova grupisanja, ali borba će nakon toga uzbušiti novom žestinom. Mussolini hoće da predusretne protivnike i da se buduća bitka vodi na skorim političkim izborima, računajući, da će mu pomoću državne vlasti uspeti da je odluču u svoju korist. Opozicija će vjerovatno biti prisiljena, da je prihvati i protiv svojih volji.

Nastavak italijansko-jugoslavenskih pregovora u Veneciji.

- Jučer su se sastali u Veneciji članovi italijanske i jugoslovenske delegacije. Italijansko-jugoslovenska konferencija, koja je prekinula svoj rad za vrijeme božićnih praznika, imać će danas poslije podne plenarnu sjednicu. U novom periodu te konferencije, bit će uzeta u pretres ova pitanja, koja do sada nisu riješena, a pored toga bit će potpisane konvencije, koje su bile odobrene prigodom boravka dra Nincića u Rimu. Te su konvencije:
- 1) o regulisanju privatnih ugovora;
 - 2) o uređenju privatnih ugovora, koji su zaključeni prije novembra 1918.
 - 3) o podjeli arhiva s bivšeg riječkog teritorija;
 - 4) konvencija, koja reguliše pitanje upotrebe električne struje i vode između grada Rijeke i okolnih mjesta, koja leže na jugoslovenskom teritoriju;
 - 5) o režimu voda Rječine;
 - 6) o upotrebi između Rijeke i Drenove;
 - 7) o pripuštanju bolesnika sa jugoslovenskog teritorija u riječku bolnicu;
 - 8) o upotrebi podmorskog telegrafskog i telefonskog kabela;
 - 9) o željeznikom i lučkom saobraćaju sa Rijekom. — Ta posljednja konvencija treba da bude redigirana i po tom odobrena od objih delegacija.

redu pogodjena njemačka štampa u Trentinu. Nije isključena mogućnost, da će se za trentinski prefektom povesti i drugi prefekti.

† Antun Čuš.

Iz Čuši kod Dračevca (Poreština) štize mladost bio je vatrani narodnjak. Osobito se isticao prigodom našeg narodnog preporoda u Istri. U Dračevcu i okolici bio vavrredno dobro vidjen i cijenjen. To se je najbolje pokazalo prigodom njegovog pogreba, pri kojem je učestvovalo preko 1000 osoba. Povorka je bila upravo veličanstvena. Dračevac još nije ovakve vidio. — Pokojnikovi porodici i ostaloj rodbini izričemo ovime naše iskreno saučeeće, a pokojniku želimo, da mu bude laka ova jugoslovenska gruda, koju je tako žarko ljubio.

Svega po malo

Otkrića u pustinji Gobi.

Ruski etnograf P. Kozlov, čuven po interesantnim svojim istraživanjima u Tibetu, vratio se ovih dana u Petrograd poslije boravka od 20 mjeseci u Mongoliji. On je sa te ekspedicije donio preko 50 sanduka predmeta velike historijske i umjetničke vrednosti, koje je otkrio naročito u pustinji Gobi. On je tu pronašao, kao što je poznato, ižešli grad Harahata, koji je bio nekad prestolnica carstva Tangutu. Najinteresantniji su pronalazak knjige. On je sa sobom donio cijelu jednu biblioteku od 2500 svazaka na sedam raznih jezika, od kojih je jedan do tada bio sasvim nepoznat. Na osnovu njegovog referata, umjetnička akademija u Petrogradu organizuje sad jednu specijalnu ekspediciju, koja će biti posvećena tim raznim otkrićima.

15.300 spomenika.

U Francoskoj postoji danas 15.300 općina, koje su poslije rata podigle spomenik poginulima u ratu. Većina tih spomenika nalazi se na glavnim trgovima, a neki su na groblju. Mnoge su općine iskoristile jedan član francuskog zakona od 25. oktobra 1919, koji kaže, da općine imaju pravo tražiti pomoć od države za podizanje spomenika. Na taj način potrošila je francuska država blagajna u ovih četiri godine preko 12 milijuna franaka. Zbog toga je francuska vlada ovih dana stavila izvan snage pomenuti član zakona.

Strasna eksplozija u Japanu.

Kod istovarivanja ratnog materijala u luci Otovu, kako javljaju iz Tokija, dogodila se strasna eksplozija. Prigodom istovarivanja, pojavila se nezapaženo vatra, koja je zapalila barut, koji je dignuo u zrak skoro pol luke. Više stotina ljudi smrtno je nastradalo. Do sada se još ne zna koliko je mrtvih. Vatra se proširila po cijeloj luci i nastala je strasna panika.

Politički pregled

Politički položaj u Italiji

ostao je u glavnom nepromijenjen. Politička bitka još nije završena. Opoziciona štampa — u koliko nije zaplijenjena — još uvijek udara po vladajućoj stranci. Medjuim vladini organi neprestano plijene opozicione novine i provode po cijeloj Italiji brojne premetacije. Prema izjavi ministra Federzoni-a, provelo se ovih dana 655 premetacija, zaplijenilo sva sva novina, uapsilo 121 osobu, zatvorilo 35 sumljivih društava i sastajališta i raspušteno 25 buntovnih organizacija i 120 udruženja «Italia Libera». Prefekti su dobili ovlaštenje, da upotrijebe sve moguće mjere, koje se god ukažu potrebitim za održanje javnoga reda.

Na ovako odlučan istup vladinih organa opozicija nije još dala dolčan odgovor, niti se još razumije kakav bi odgovor mogao da bude. Izgleda da se ona, nije ni u snu nadala takovoj reakciji, koja je pomursla njezine planove i koja je sila, da promijeni dosadašnju taktiku.

Po pisanju same italijanske opozicione štampe rek bi, da u opoziciji postoje dvije tendencije u pravcu daljnijeg istupanja protiv fašizma. Jedna struja je za povratak u Parlamenat i da se priskoću u pomoć tamošnjoj liberalnoj opoziciji, kojoj stoji na čelu uvazene italijanske političke ličnosti: Giolitti, Salandra i Orlando, a druga je za to, da se oстане i dalje izvan Parlamenta u znak prosvjeda.

Teško je predvidjeti na što će se opozicija konačno odlučiti, ali po zadnjim vijestima nije isključeno da dodje do rascjepa, te da se unijereniji elementi kao demokratska ustavna opozicija, unitarci i

Domaće novosti

Сретну Нову Годину!

ЖЕЛНИ СВИМ СВОЈИМ ЦИЈЕНЈЕНИМ ПРЕПЛАТНИЦИМА И ЧИТАТЕЛИМА ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ

Уредништво у Управа «Истарске Рјечја».

Premetacije u Istri.

Ovih dana proveli su sigurnosni organi javne sigurnosti više premetacija u Istri. U Sv. Martinu kod Buzeta proveli su premetaciju kod jednog našeg društva, a u Rukavcu, Marezigama i drugdje u nekoliko seljačkim kućama. Rezultat je bio negativan. Interesantno je, da karabinjeri — u koliko je nama poznato — nisu nigdje pokazali sudbenog naloga.

Skrajno je vrijeme, da jedamput prestanu te neopravdane i protuzakonite premetacije. Naš je narod ionako dosta šikaniran, pa ga ne treba još ozlovljavati i sa neopravdanim premetacijama. Takve premetacije samo truju naš mirni i mukotrpni narod, što nije nimalo u interesu Italije i njezine uprave.

Kruha, kruha, gospodar!

«Banca Adriatica» dolazi pod konkurs.

Ovih dana vodila se na trgovačkom sudu rasprava protiv Jadranske banke (Banca Adriatica) u Trstu. Budući da nije moglo doći između zastupnika vjerovnika za zastupnika ravateljstva banke do nagodbe, Banca Adriatica dolazi pod konkurs.

Preventivna cenzura u Tirolu.

Prema nalogu prefekta u Bolzanu, uvedena je u trentinskoj krajini preventivna cenzura za sve listove. Time je u prvom

Književnost i umjetnost

Beogradski «Novi Život» o našim «Istarskim Narodnim Pjesmama».

Beogradski «Novi Život», što ga redigira gosp. Ljuba Jovanović, donosa u svojem broju od 4. oktobra 1924. slijedeću recenziju «Istarskih Narodnih Pjesama» izdanih od «Istarske književne zadruge»:

«Istarska književna zadruga» u Trstu došla je na jednu vrlo pametnu ideju: pritečila je novo popunjeno izdanje istarskih narodnih pjesama. Prvo izdanje izišlo je 1880. god. u redakciji g. dr. Matka Laginje; ono je već davna iscrpljeno i više se ne može naći. Ovo drugo izdanje obuhvata, sem nekoliko pjesama, celokupno prvo izdanje, a dopunjeno je skoro sa još toliko isto pjesama iz raznih zbirki. Izdanje je vrlo ukusno i pažljivo pripremljeno.

Material, koji nam pružaju ove istarske narodne pesme, prestavlja interes naročite vrste. Taj interes nije toliko u novini motiva i obrade — ma da i toga ima — koliko u faktu da su motivi istarskih narodnih pjesama u glavnom koji i u našim centralnim narodnim pjesmama, često putujući naravno, vezani za druga mesta i druge ličnosti. U junačkim pjesmama — ima ih dosta — centralna je ličnost Kraljević Marko, ali nije vezan za određen lokalitet, što je sasvim razumljivo, kad se ima

na umu veliki put, koji su pesme prevalele od mesta svog postanja pa do periferije našega naroda. I druge junačke su pesme pune poznatih motiva.

Pesme su lepo klasifikovane po vrsti i predmetu; junačke na prvom mestu, pa ženske, svatovske i napitnice, dečije, naricalke, po-božne i razne kolede. Na kraju je dodan i tumač.

Jezik je interesantan, jer je sa teritorije, gde se mešaju sva tri naša glavna narečja. Pesme su beležene onako, kako su ih pevaci pevali, i tako su i štampane bez ikakva doterivanja. I to je vrlo dobro učinjeno, kao što je dobro i marljivo priređeno celo izdanje. Ova zbirka ima i svoj veliki nacionalni značaj: ona pokazuje kako je živa nacionalna stvar u onom krajnjem delu našega naroda, prema kome je sudbina bila tako svirepa. «Istarska književna zadruga» je na vrlo dobrom putu i želeli je da svojoj osobi i dalje produzi.

DOPISNICA UREDNIŠTVA.

Dopisniku u Beršecu: — Vaš dopis iziće u narednom broju «Istarske Riječi». Razgovor Franine i Jurine ne možemo da uradimo, jer je previše lokalan. Da ste nam zadržali!

Prijatelju iz Pazina: — Glede Vaše stvari informirali smo se kod odvjednjeg iseljeničkog komesarijata. Za nekoliko vremena morat ćete još čekati. Stara je kvota pesve iscrpljena. Živili!

Marija Čendak, Jelovice 16 i Marija Čendak, Jelovice 28. Vaše su molbe uzete u pretres.

Petelin Franjo, Koseze. Odgovor negativan, jer Vas nisu dodijelili u kategoriju, po kojoj biste primali penziju. Radi krivog slova nije Vam općinski načelnik dostavio dokument. Kad ga primite, javite se ponovno, da učinimo pravovremeno utok.

Matiija Ivančič, Brčug. Nema nikakve Vaše molbe u Rimu.

Kilbarš Matej, Vodice. Čeka se mišljenje sanitarne komisije, pa će Vam biti javljeno riješenje.

Vale Josip, Barban. Odobrena penzija.

Stare Ante, Crnkikal. Odobrena Vam je penzija.

Franjica Jerman, Mali Mlun. Vaša se molba još proučava.

Kata Premate, Premantura. Molbe još nema u Rimu. Moguće je još u Pulj. Razvidite!

Kocijančič Izidor, Marezige. — Corte dei Conti je molbu vratila administrativnom odelenju, gdje će biti ponovno uzeta u pretres.

Draščić Lovro, Sv. Martin. Odobrena penzija.

Dekleve Miho pok. Blaža, Podgorica. Za Vaše šticećice Mariju i Franju tomažić se stvar proučava.

Darovi

za našu djecu:

U Kasteluru (Istra) sakupilo se 73 lire za «Solsko društvo» u Trstu. Darovali su: po 7 L: E. Ružić; po 5 lire: Eugen Ružić i Ante Kazalac; po 3 lire: Ivan Ružić, Gašpar Kocijančič i A. L.; po 2 lire: Petar Ružić, Obrad Ružić, Anton Ružić, Miho Legović, Venceslav Ružić, Ivan Bejaković, Vjekoslav Bejaković, Milenko Brčić, Ivan Kováč i Jugoslav Legović; po 1 liru: Antica Legović, Marko Ružić, Ivan Ružić, Ciro Gasparini, Marica Ružić, Franjo Ventin, Ivana Ventin, Anđeo Justinić, O. Legović, Srećko Ružić, Ivan Brobič, Mijo Marušić, Miho Ružić, Nikodem Legović, Ferdinand Ružić, Ivan Mendica, Ante I. Deklić, Ante Ladavac, Petar Brčić, Matko Legović, Ante Brobič, Mate Brobič, Jakov Brobič, Izidor Depolje, Ivana Rojce i Josip Rojce. Novac izmručen «Školskom društvu» u Trstu.

Štim darovateljima neka bude ovim putem izrečena naša najsrdačnja hvala: Ugledali se i drugi!

u fond «Istarske Riječi»:

Na piru g. Marija Obrovca i Marije Valli u Smoljani sakupilo se medju svatovima 50 lira u fond «Istarske Riječi». Darovali su: po 6 lira: Martin Persić iz Brčanići; po 5 lira: Petar i Šime Obrovac iz Smoljani; po 2 lire: Agata Obrovac, A. Obrovac, Marijo Obrovac, Marija Obrovac, Anton Obrovac iz Smoljani

Duhoviti zaključak urodio je uspjehom, da sam naredne noći morao hitro skočiti iz kreveta i pobjeći na stražnja vrata, dok je «steško ogročenca i uvredjena javnost» provalila kroz ogrjednja u moj stan, te mi u opravdanom ogrođenju porazbijala prozore i namještila, a na odlasku ponijela sa sobom sve, što se je samo moglo ponijeti. A unatoč tomu mogao bih se zaleteti i prisegnuti na svetu bibliju, da nisam nikad oklevetao djeda gospodina Blanka, šta višta čuo, a od onog dana nisam upće o njemu ništa čuo, a još manje govorio.

(Nuzredno primjećujem, da me je dotični list iz toga dosljedno nazivao: «Twain, klevećnik pokojnika».)

Naredni novinski članak, koji je na sebe svratio moju pažnju, bio je ovaj:

Krasan kandidat!

Mr. Twaina. Na neodvišnjicima je, da dokazu, da ta ispičturva nije bio sam Mark Twain! Napokon ih imamo! Ovo je slučaj, u kojem nema izlaza. Gromko pita glas naroda: «Tko je bio taj čavjek?»

U prvi mi je mah bilo nevjerovatno, sasvim nevjerovatno, da je to uistinu moje ime, koje je dovedeno u savez s tom ružnom sumnjom. Tri su mi duge godine probuhale iznad glave, a da nisam ni okusio vina, piva ili rakije.

(Značajno je po djelovanje navike, kad ustvrdim, da se nisam nimalo uzrujavao, sm. me je taj list u narednom broju nazvao «mr. de Delirium-Tremens-Twain», iako sam znao, da će to odsad biti moje stalno ime.)

U ovo su vrijeme bezimena pisma sačinjavala glavni dio moje pošte. Obično u ovom obliku:

«Kako se ono dogodilo s nekom starićom, koja je molila za milostinju, a Vi ste je izmaltit? Pol Pry».

II:

«Vi imate na duši stvari, koje su samo meni poznate. Svjetujem Vas, da žrtvujete nekoliko dolara, inače ćete doći u novine. Handy Andy».

Ovakovih bih pisama mogao nabrojiti toliko, da bi čitaoac bez sumnje dosadio.

Najugledniji list republikanaca optuživao me s podmišljivosti en gros, a vodeći organ me s podmišljivosti en gros, a vodeći organ demokrata približio je slučaj, kako sam pod-

mitio javne organe, da izbjegnem zasluženoj kazni.

(Ova su mi dva slučaja donijela daljnja dva imena: «Twain podmićivatelj činovnika».)

U ovo se je vrijeme vika za «odgovornost» nas ve te strasne osvade, koje su protiv mene dizale, tako razbuktalje, da su mi urednici i vodje moje stranke javili, da bi daljnja šutnja označila moju propast. Kao da njihov poziv hoće još više naglasiti, izašao je odmah sutradan u jednomu listu članci:

Jeste li ga vidjeli?

«Kandidat neodvišnjaka još uvijek uporno šuti. Zato, jer se ne usudjuje, da govori. Sve optužbe protiv njegove osobe potpuno su dokazane, a najbolje ih potvrđuje njegova značajna šutnja, koja ga vječno sramoti. Jeste li vidjeli svoga kandidata, gospodo neodvišnjaci? Pogledajte ga samo dobro, da vidite infamnog krivotvornika, tata od Montane, klevećnika pokojnika! Pogledajte taj utjelovljeni delirium tremens, svoga prijavoga korupcionaša i podmićivatelja činovnika! Divite mu se i čudite, a onda kažite, da li možete svoj glas pokloniti čovjeku, koji je s svojim sramotnim zlodjelima zavrijedio ovaj niz naslova, a ne osudjuje se otvoriti usta, da samo jedno poručiti: Nije bilo drugo, naego da — duboko ponižen — odgovorim na gomilu neosnovanih osvada i proštih, opakih laži. No nije mi ništa pomoglo,

jer je svej sutradan donio jedan list nove sramote i sveže osvade, optužujući me ozbiljno, da sam zapalio jedan zavod za umobolne sa svima slavnovidcima, jer mi je kvarilo izgled iz stana.

Ovo me je natjeralo u neku vrstu panike.

Zatim je slijedila optužba, da sam otrovao svogasa trica, da se domognem njegove imovine, te prešno zahtjevaću, da se otvori grob.

Kad me je već nagalno na rub ludila. Zatim me optužuje, da sam kao predstožnik nekog nahodišta povjerio opakom nahodu nepopštenim rođacima.

Već nas mkotebaoo.

I napokon, da sramotno proganjanje, kojim me je ganjala partijska krizna, bude ovjencano dostojnom i doličnom krunom, uvježbaše četveter ozelbe i podrane divce svih mogućih boja kože, da za jedne skupštine poskuca na govorničku tribinu, to da, objuživši mi koljena, počnu vikati i plakati: «tata, tata!»

Tada se okanih borbe. Spustivši zastavu, predadoh se. Nisam bio dostavio zahtjeva: izbora guvernera u državi New-York. te se zahvalni na kandidaturi i ogročenca srca potpisah svoju izjavu: s počitanjem nekad čestiti čovjek, a sada

Mark Twain, i. k., t. o. M., k. p., d. t. p. k. i. p. č.

...: A tako je i danaska. I naši ljudi računaju ovako: Talijanski popi nisu nam nikada zeleli dobro; oni bi nas odvajke bili najvoljeli otopiti va žlice vode. Zato i sada, kada nam talijanski popi brane čitateljsku Riječ, mi moramo dobro promisliti, zašto to delaju. A domislet se je lahko onemu, ki ni slep. Talijanskom popom smrđi naša «Reč», kako njim je nekada smrđela i «Naša Sloga», zato bi najvoljeli, da je ni.

...: I da ju moru laglje zart, predikaju kole, da je bezverska...

...: Upravo tako su pisali i za «Našu Slogu», va ku su pisali najčestitiji i najvredniji naši redovnici. A kigod čita našu Reč, valje će videt, da i ov naš list piše upravo onako lepo i milo o Bogu i našoj svetovj vere, kako je i pred pisala «Naša Sloga». Ako pak mi kadogod ošinemo kega nevrednoga popa zato, ka nam iz crkve hita vanka naš mli materniski zajik, to je naša dužnost, a i to smo se naučili od «Naše Sloga». I ona je svoji čini pucala i na Flapa i na Nagela i na svi drugi, ki su nam gazili naš sveti i slatki zajik.

...: Fr.: Ka bi morda oteli, da mi na jedno rečene, pohlvalim onakovega popa, kakov je on va Rovinjskem Sele?

...: Jur.: Lepi pop, a još su lepsi oni, ki ga držje i pokrivaju. Nego pustimo ih ni po bande. Neka kampanaju, kako ih je volja, mi ćemo nasem putem napred — sve u imenu Boga i na diku naroda našega! A sada reci mi: Ča ti se pari od onega našega «Narodnoga Gospodara»?

...: Fr.: Pusti me ča — kamožog grem, ne čujem drugo, nego: — Hvala Bogu, da smo dobili naš pravi gospodarski list! Kako je lepo pisan! Kako su se ono zamislili! — i sve tako. Ljudi su, kako zvan sebe od veselja!

...: Jur.: Ja mislim, da će i od onega malega listića naši ljudi imet puno koristi.

...: Fr.: Neka Bog da!

U ime svoje, svojih sinova, kćeri i cijele rodbine javljam svim prijateljima i znancima, da je naš nezaboravni suprug odnosno otac, tast i djed

Antun Čuš

nakon kratke i teške bolesti, providjen sv. Otajstvom umirućih, dne 2. januara u 1 sat poslije podne blago usnuo u Gospodinu.

Pogreb nezaboravnog pokojnika obavio se 4. tek. mj. na foskulinjskom groblju uz učestvovanje mnogobrojnih pokojnikovih štovatelja.

Počivao u miru!

U Čuši-Dračevcu, dne 8. januara 1925.

Ana Čuš rođ. Corazza

Rastuzenim srcem javljamo svim rođacima, prijateljima i znancima, da je naš nezaboravni sin odnosno brat i nećak

Vladimir Zidarić

u svijetu svoje mladosti, nakon teške i kratke bolesti, dne 30. decembra 1924. blago usnuo u Gospodu.

Pokoj vječni daruj njemu Gospode!

U Sovinjaku, dne 9. januara 1925.

Razcviljeni roditelji, braća i rodbina.

ZAHVALA.

Svima onima, koji su ispratili našeg nezaboravnog sina, brata, nećaka i rođaka

VLADIMIRA ZIDARIĆA

do hladnog groba i koji su nam na bilo koji način iskazali sućut naše velike boli nad preranim gubitkom nezaboravnog pokojnika, izričemo ovim putem našu najsrdačniju hvalu.

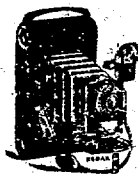
Bog platio svima!

U Sovinjaku, dne 12. januara 1925.

Razcviljeni roditelji, braća i rodbina.

FOTOGRAF

MATKO GORTAN
U PAZINU

preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju

fotografsku radionu

Izrađuje brzo i točno svakovrsne fotografije.

Fotografije za putnice (pašaporte) izgotovljuje u toku jednog sata.

— SVOJ K SVOMU! —

STO NE ZNAŠ pitaj univerzalni informativni biro «Argus» u Beogradu, Knez Mihajlova ul. 35 (Jugoslavija).

ZAHVALA.

Svima onima, koji su dne 11. ov. mj. ispratili moju nezaboravnu suprugu dotično majku, sestru itd.

Anticu Buždon

na vječni počinak, neka je ovime izrečena moja najsrdačnija hvala.

Posebno se zahvaljujem opć. primalji, a tako i ostalim dobrim ljudima, koji su nastojali da ublaže pokojnici tešku bol i meni izraze svoju sućut.

Svima hvala, a od Boga plata!

U LANIŠĆU, dne 12. januara 1925.

Rastuzeni suprug JOSIP BUŽDON.

ZAHVALA.

Svim rođacima, prijateljima i znancima, koji su našoj nezaboravnoj i neprežaljenoj

Katarini Blažić rođ. Mikuličić

iskazali posljednju počast otprativši je na vječni počinak ili s nama učestvovali na budi koji način u našoj veličkoj tuži, neka je ovime izrečena naša duboka i svesrdna hvala, a od Boga plata.

ICIĆI, dne 5. januara 1925.

Rastuzena obitelj.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:
IVAN STARI
Tisak: TISKARA "EDINOST" U TRSTU

Prisposlano *)

Gospodinu
Antunu Medica, crkvenom stariješini
u PODGACAMA.

U nedjelju, dne 4. januara te godine, javno ste nanijeli uvrijedu potpisanomu i Posujilnici u Lanišću time, što ste u jednoj gostionici pred više lica neistinito ustvrdili, da se ja i Posujilnica bogatimo na štetu crkvenog novca, koji je uložen u našoj Posujilnici.

Budući da ste svojom neistinitom tvrdnjom nanijeli veliku uvrijedu nesamo meni, nego i svim odborcima Posujilnice, to Vas ovime pozivam, da mi u roku od 8 dana javno dokazete istinitost svoje tvrdnje ili da je javno opozovete, jer ću u protivnom slučaju biti primoran, da Vas tužim sudu radi uvrijede poštenia i da Vas smatram običnim lašcem i klevetnikom.

Ako pak želite dignuti crkveni novac iz naše Posujilnice, dodajte k nama sa nalogom nadležnih faktora, da Vam ga predamo, eđa se previše ne obogatimo s njime.

U LANIŠĆU, dne 13. januara 1925.

Josip Pahalič,
predsjednik posujilnice.

*) Za članke pod ovim naslovom uredništvo preuzima odgovornost samo u toliko, u koliko zahtijeva zakon.

Mali oglasi.

TRAZI SLUŽBU. Dvadesetogodišnji mladić iz pokrajine, sa 4 tečaja učiteljska, sposoban i za trgovinu, govori italijanski, slovenački i srpsko-hrvatski, traži službu. Prva mjesta bilo gdje. — Naslov kod uprave.

NOVE GREDE IN DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Križanci p. Zlatnj (Gimino), Istra.

U PEROJU KOD PULE prodaje se posjed od 30 dana oranja, sa maslinama i vinogradom. Poblize informacije daje perojaki sveštenik.

POSJEDNIKE bukovich i hrastovih šuma, pripravne paliti ugljen u budućim mjesecima, traži «Kmetско-Trgovačko Društvo» — Trieste, Via Raffineria 4, koje priskrbi ugljare i vreće.

17-GODIŠNJI MLADIĆ iz pokrajine sa dvogodišnjom trgovačkom praksom traži službu u mješovitvoj trgovini. Pozna italijanski i slovenački jezik. Najradije bi prihvatio službu u gradu. — Naslov kod uprave «Istarske Rijetci» u Trstu, via S. Francesco d'Assisi 20, I.

Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubeve

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

Dionička glavnica
Dinara 75.000.000

U ZAGREBU

Osnovana god. 1846.

Podružnica FIUME-RIJEKA

Pričuve: Din. 55.000.000

Ulošci preko Din. 500.000.000

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Dubrovnik, Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Novisad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, Zagreb, Ilica br. 117 a, Vlaška ulica br. 86.

Ispostave: Osijek d. g.

Mjenjačnica: Zagreb, Ilica br. 5.

Brzovajni naslov: PRAŠTEDIONA.

Najkulantnije:

Prima:

uloške na knjižice i tekući račun.
Eskomptira mjenice i devize.

Prima:

na inkaso tu- i inozemne mjenice.

Izdaje:

4 1/2% založnice i 4% komunalne obveznice, koje imaju oprost od poreza, pupilarnu sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje:
valute i devize.

Izdaje:

čekove i kreditna pisma, obavlja isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mjesta.

Unovčuje:

razne čekove
poglavito američanske.

Obavlja:

burzovne naloge savjesno i kulantno.

Posreduje:

kod predoznaka iz Amerike u tuzem: tvo.